

Foto - A. Kirsanovs

Dzied dvēsele, zvaigznēm piebirusi

Godpilns cieņas apliecinājums. Koncerta izskaņai Rugājos bija īpaša nokrāsa. Valsts Ordeņa kapitula sekretāre Maira Sudrabiņa nodeva sirsniņus Valsts prezidenta Egila Levita sūtītus sveicienus un nolasiņa īpaši rugājiešiem veltītus vārdus. Valsts prezidents pateicas Pēterim Sudarovam par viņa lielo ieguldījumu kultūras darbā, kas paliks arī nākamajām paaudzēm. Godājamajam diriģentam pasniedza vienu no augstākajiem Latvijas valsts apbalvojumiem – Atzinības krustu. 2021.gadā Ordeņa kapituls viņu iecēla par Atzinības Krusta kavalieri. Tas ir viens no senākajiem civilajiem ordeņiem Eiropā, ko pirms aptuveni 300 gadiem dibināja toreizējais jaunais Kurzemes hercogs Frīdrihs Vilhelms.

Maruta Sprudzāne

Izskanējuši sen gaidītie svētki Rugājos, atzīmējot jauktā kora ilggadējā diriģenta Pētera Sudarova lielo dzīves gadskārtu un kora sešdesmitgades darbu viņa vadībā. Pasākums notika Rugāju jaunuzceltajā katoļu baznīcā sirsniņā atmosfērā, klausoties svētku koncertu, apsveikumus un godinot jubilārus.

Kora mākslas uzplaukums Rugājos aizsākās tālajā 1961.gadā, kad te sāka strādāt mūzikas pedagogs Pēteris Sudarovs. Aizritējuši gadu desmiti, bet viņš joprojām stalti nostājas dziedātāju priekšā, liekot noticēt, ka arī deviņdesmit mūža gados ir pa spēkam diriģēt un vadīt kora balsu plūdumu. Īstens Latvijas Lāčplēsis, ne velti dzimis 11.novembrī.

Svētku vakarā sveicēju vidū bija viešņa – valsts Ordeņa kapitula sekretāre Maira Sudrabiņa.

Viņa bija atvedusi Latvijas valsts augstāko apbalvojumu, lai pasniegtu to Pēterim Sudarovam. Maira Sudrabiņa jutās pagodināta, esot rugājiešu vidū vakara svētigajā pasākumā. Viņa uzsvēra, ka Ordeņa kapituls saņēmis ļoti daudz lidzcilvēku parakstītas vēstules, kurās rosināts godināt izcilo personību, Latvijas un Latgales patriotu, tautas un kora dziesmu zinātāju, sirdscilvēku Pēteri Sudarovu.

Saņemot apbalvojumu, savīļņots jutās arī pats apbalvotais. Viņš pauda cieņu un pateicību par viņam parādīto augsto atzinību. Vienlaikus ilggadējais diriģents piesauca sava novada cilvēku atsaucību un talantu, attīstot kora mākslu un paverot tam plašāku ceļu ārpus pagasta. Bez vadības atbalsta un sapratnes tas nebūtu bijis iespējams. Liels paldies, protams, arī pašam korim un tā dziedātājiem. Īpašs prieks, kā teica diriģents, ka dziedātāju vidū netrūkst viņa kādreizējo talantīgo audzēkņu.

*Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
Padugumā

● **Jauniete ar daudzpusīgām interesēm**
Saruna ar studentu un dzejnieci

● **Atguvuši senās latgaļu zemes**
Saimnieko Ziemeļlatvijā

Covid-19

(18.augusts)

Balvu novads – 1-5
Alūksnes novads – 1-5
Gulbenes novads – 25
Ludzas novads – 11
Rēzeknes novads – 29

mežkopi, Meža muzeja dibinātāju, grāmatu autori, vadītāju un gidi **Annū Āzi** par mūža darbu Latvijas meža nozarē un nozīmīgo veikumu sabiedrības izglītošanā; kultūras darbinieku, šķilbēnu

Piešķir valsts augstākos apbalvojumus

19.augustā Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pilī pasniedza valsts augstākos apbalvojumus. Par Triju Zvaigžņu ordeņa virsniekiem iecēla "Latvijas valsts mežu" struktūras "Sēklas un stādi" Latgales sēklkopības iecirkņa sēklu plantāciju pārzini,

Īsziņas

pagasta nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" direktoru, biedrības "Upītes jauniešu folkloras kopa" vadītāju **Andri Slišanu** par nozīmīgo ieguldījumu nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un latgalisko kultūras vērtību popularizēšanā. Tāpat lepojami, ka par Atzinības krusta virsnieku iecēla Latvijas Pašvaldību savienības padomnieci izglītības un kultūras jautājumos **Ināru Dunduri** par ilggadējo nozīmīgo darbu un ieguldījumu izglītības un kultūras nozaru attīstībā un stiprināšanā.

Pedagogi tiksies tiešsaistē

Pirms jaunā mācību gada Balvu novada pedagogu tiešsaistes konference notiks 30.augustā plkst. 10.00.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Tuvojas rudens, un tuvojas arī ilgi solītais un kārtējais Covid-19 vilnis. Vai, līdzīgi kā jūrā un okeānā, sagaidīsim arī devīto vilni, kas ir vislielākais, visdraudīgākais un visbīstamākais, rādīs laiks. Jebkurā gadījumā mūs par to jau laikus pabrīdinās atbildīgās Latvijas amatpersonas, lieku reizi atgādinot, ka bez *kovida* potes un vakcinācijas sertifikātiem šajā dzīvē nekas cits jau tā īsti nemaz nepastāv. Tikmēr aizvadītajā sestdienā izbraukuma vakcinācijas laikā Balvu pilsētas skvērā ikvienam bija iespēja saņemt poti pret Covid-19. Tas acimredzami bija paaugstinātas bīstamības pasākums, jo uzlieto potēšanās telti apsargāja armijnieki. Kā citādi, jo vakcinētā un nevakcinētā kaut vai acu skatiens sastapšanās, drīzumā, šķiet, varētu draudēt ar kriminālatbildību. Nu, gluži tāpat kā epidemioloģiski ļoti drošajos pasākumos, kad vakcinētajam, pirms deju placī ar kādu uzgriezti danci, iepriekš jānoskaidro, vai viņš saņēmis *pfaizera*, *modernas* vai *džonsona* devu. Savukārt tiem, kuriem neizdodas iepazīties reālajā dzīvē, jāatceras, ka iepazīšanās lietotnes internetā sākušas izstrādāt opcijas, kad saderība var izveidoties tikai starp tādu meiteni un puisi, kuri abi ir vakcinējušies. Ja līdz ausīm ieķersies nevakcinētajā, mīlas moka būs jāpacieš vientulībā. Turpinot tēmu par vakcinēšanos, zinu vienu gadījumu, kad cilvēks Krievijā vakcinējās ar *sputņiku*. Kad atbrauca uz Latviju, likums nosaka, ka Eiropas Savienībā *sputņiks* neder. Tā nu nācās laist sevi iekšā vēl vienu poti – nu jau īsto, derīgo. Nav diez ko patīkami domāt, cik vakcīnas šķidruma šis cilvēks būs savā organismā uzņēmis, ja viņam vajadzēs doties arī uz revakcināciju, par ko mūsu politiķiem ik pa laikam tiek parunāt. Tikmēr noslēgumā jāpiebilst, ka viss, kas saistīts ar vakcināciju, protams, nav viennozīmīgs. Nevēlos neko nedz stingri noliegt, nedz arī kaut ko vājprātā atbalstīt. To arī nedaru, bet, ņemot vērā kaut vai augstāk minētos faktus, šķiet, ka kaut kur un kaut kādā brīdī tas veselais saprāts tomēr sāka un turpina iet šķībā virzienā.

Jauku darba nedēļu visiem!

Latvijā

Sāk testēšanu izglītības iestādēs. Veselības ministrija informē, - lai skolēniem būtu iespēja droši mācīties klātienē, no vakardienas pamatizglītības, vidējās un profesionālajās izglītības iestādēs tiks sākta līdz šim apjomīgākā Latvijā vienlaikus veiktā Covid-19 testēšana. Plānots nedēļā testēt ap 200 000 cilvēku, kas ir izaicinājums pakalpojumu sniedzējiem, izglītības iestādēm, bērniem un viņu vecākiem. Testēti tiks bērni un personāls, kuri nav vakcinēti vai pārslimojuši Covid-19. Testēšanas veikšanai pamatā kā materiāls tiks izmantoti siekalu paraugi, bet, ja tas būs nepieciešams, testēšanai būs iespējams izmantot arī paraugus no rīkles un aizdegunes (nazofaringeāla iztriepe).

Spridze uz robežas saglabājas augsta. Valsts robežsardzes priekšnieks Guntis Pujāts vērtē, - lai arī pēdējās diennaktis uz Latvijas un Baltkrievijas robežas bijušas salīdzinoši mierīgas un arī, piemēram, vakar nav fiksēti jauni robežpārkāpēju mēģinājumi iekļūt Latvijā, tomēr spridze un risks uz robežas saglabājas augsts. Amatpersona arī pastāstīja, ka joprojām virkne pārkāpēju uzturas tiešā robežas tuvumā vai uz tās un gaida izdevību iekļūt Latvijā. Latvijas robežsardze ar šiem cilvēkiem komunicē, un vairums izteikuši vēlmi atgriezties Irākā. Tikmēr Baltkrievijas dienesti viņus valsts iekšienē atpakaļ nēlaiž un notur pie robežas. "Baltkrievija izmanto spēku, lai destabilizētu situāciju Latvijā," vērtēja amatpersona.

Gaidāms lietains laiks. Sinoptiķi nākuši klajā ar jaunāko laika prognozi šai nedēļai - no trešdienas pārsvarā gaidāms lietains laiks. Sagaidāms, ka augusta pēdējās dienās laiks kļūs nedaudz siltāks, bet septembra sākumā - vēsāks. Arī tad bieži gaidāms lietus.

(Ziņas no interneta portāliem www.apollo.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

Gatavojas jaunam darba cēlienam

Aija Socka

Nākamnedēļ ar dažādiem jauninājumiem un ierobežojumiem izglītības iestādēs sāksies jauns darba cēliens.

Būs jālieto maskas

Jaunajam mācību gadam, kā informē Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva, gatavojas visas novada skolas: "Skolotāji un skolu direktori lielākoties ir atgriezušies no atvaļinājuma, šobrīd aktīvi strādā pie drošas skolas principiem. Skolām jau ir nozīmētas konkrētas laboratorijas, kas veiks testus, mūsu novadā – "Bior". Pedagogi ar skolēnu vecākiem saskaņo siekalu testu veikšanu. Ja vecāki neļaus veikt siekalu testu, tad viņiem būs jāuzņemas atbildība par mācībām ģimenē, un ir paplašinātas iespējas nodrošināt izglītību ģimenē posmā no 1. līdz 8.klasei ieskaitot līdzšinējo sešu klašu vietā." Drošas skolas principi sevī ietver telpu vēdināšanu, higiēnu, distancēšanos. Klātienē mācību laikā iekšelpās būs jālieto mutes un deguna maskas. Izņēmums būs atrašanās mācību telpā 1.-3.kl. izglītojamiem, kā arī izglītojamiem un nodarbinātiem ar sertifikātiem.

Ja runājam par ventilāciju skolās, I.Kaļva atzina, ka daļā skolu ir ierīkota ventilācija, piemēram, Balvu un Viļakas Valsts ģimnāzijās, Balvu sākumskolā, arī Rugāju vidusskolā tiks uzsākta ventilācijas sistēmas izbūve, bet daļai skolu gaisa kvalitātes ierīces tiks piegādātas oktobra beigās.

Lems skolu direktori

Pirms jaunā mācību gada vēl ir neskaidrība dažu jautājumu detaļās, kas saistās ar Covid-19 ierobežojumiem. Zināms, ka atsevišķās novada skolās izskanējis, ka vidusskolēni atteiksies testēties. "Te gan jāsaprot, ka normatīvs valstī nepieļauj šajā posmā mācības ģimenē, tātad šiem skolēniem mācības, visticamāk, būs jāpārtrauc, tāpēc aicinu ikvienu rūpīgi izvērtēt šādu situāciju. Mazajām skolām nebūs tik daudz problēmu, kas skar telpu jautājumu, bet lielajās izglītības iestādēs būs jāiegulda daudz darba, lai ievērotu visus ierobežojumus. Tomēr pati galvenā ziņa ir tā, ka sāksim mācības klātienē," atzīst I.Kaļva. Viņu priecē fakts, ka šogad iecerēts lēmumu par mācību procesa organizāciju plašākā izpratnē ļaut pieņemt skolu direktoriem, par ko viņiem jāinformē gan audzēkņi un vecāki, gan skolu dibinātāji. Aina ar izglītības iestāžu skolotāju un darbinieku vakcināciju, kā skaidro I.Kaļva, ir dažāda – citur vakcinējušies 45%, citur – 90%, bet vārdā nevienu nenosauc, jo situācija mainās gandrīz katru dienu. "Kādai daļai pedagogu ir veselības problēmas, tādēļ viņi izvēlas nevis vakcinēties, bet testēties. Nav izskanējusi informācija, ka kāds ietu prom no darba saistībā ar prasību vakcinēties," atklāj I.Kaļva.

Diagnosticēs zināšanas

Vairākas aktivitātes, kas saistās ar mācību uzsākšanu klātienē, joprojām ir procesā – novada vadība kopā ar izglī-

Foto - no personīgā arhīva

Pirmsskolas grupas telpa. Bērzpils pamatskolā remontdarbi pabeigti jau pirmsskolas telpās – pārkrāsotas sienas un grīdas ēdamtelpā, guļamtelpā, garderobē, gaiteni un rotaļu telpā. Pirmsskolas grupu apmeklē 19 izglītojamie.

Foto - no personīgā arhīva

Maina dušas kabīni. Bērzpils pamatskolā, kas šogad pirmo gadu vērs durvis kā pamatskola, nevis, kā iepriekš – vidusskola, vasarā veikti kosmētiskie remontu – klasēs pārkrāsotas grīdas un soli, arī aktu zālē lakota grīda. Šobrīd vēl turpinās nelieli remontdarbi internāta telpās, piemēram, strādnieki nomaina dušas kabīni internāta dušas telpā.

tības pārvalžu speciālistiem strādā pie izglītības iestāžu apmeklēšanas, kur skata ne tikai izremontētās telpas, bet arī uzina par inovācijām, par to, kā veicies pagājušajā mācību gadā, saskaņo galvenos mērķus jaunajam mācību gadam, apzina riskus. Bet galvenais, atgriežoties skolā, visās klasēs skolēniem būs klases zināšanu diagnostika, lai saprastu, kā palīdzēt, kā organizēt mācību procesu. Turpinās darbi, kas saistās ar novadu apvienošanu, piemēram, nolikumu maiņa, gaidāma interešu pulciņu vērtēšana u.c.

"Rūpējamies par mūsu iestādēm. Liels izaicinājums ir iekļaujošajā izglītībā. Strādājam pie atbalsta personāla stiprināšanas, Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldē joprojām aktuāla ir psihologa un logopēda vakance. Ļoti priecājamies, ka turpināsies "Pumpura" projekts un tajā varēs

iekļaut izglītojamus jau no 1.klases. Tāpat nopietns atbalsts plānots izcilībai," informē I.Kaļva.

Pelnītā atpūtā, beidzot darba gaitas, šogad no izglītības iestādēm dodas 9 pedagogi, bet jaunu pedagogu, kas uzsāktu darbu pēc augstskolas beigšanas, mūsu skolās nav. Pirmo mācību gadu direktores amatā uzsāks Žanna Maksimova Rekavas vidusskolā. Pārrunāt darba aktualitātes pedagogi tiešsaistē pulcēsies 27.augustā, kad būs metodiskā diena, bet kopīga tiešsaistes konference notiks 30.augustā. Izglītības iestādes vadītāju sanāksmē tiks pārrunāti aktuālie jautājumi par jauno mācību gadu. "Aicinu visus ar prieku uzsākt jauno mācību gadu, būt vēriem un izprast, kā mēs visi kopā jutāmies, atkal satiekoties. Lai stipra veselība, daudz pozitīvisma un optimisma visiem!" novēl I.Kaļva.

Kā vērtējat daudzdzīvokļu māju pagalmu tehnisko stāvokli?

Viedokļi

Problēmu daudz – tās jārisina

AIJA MEŽALE, Balvu novada domes deputāte, māju vecākā

Daudzdzīvokļu māju pagalmi Balvos ir diezgan sliktā kārtībā, tie nav atjaunoti kopš māju uzcelšanas – 30, daži pat 50 gadus, turklāt sen vairs neatbilst mūsdienu prasībām par ietvēm, piebraucamo teritoriju, stāvlaukumiem un rotaļu laukumiem. Taču tas nen-

zīmē, ka lietas labā nekas netiek darīts. Iespēju robežās viss notiek. Pagājušogad ļoti veiksmīgi noasfaltējām pagalmus divām daudzdzīvokļu mājām, vienas daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāju uzdevumā nobruģēja pie mājas celiņu un uzstādīja soliņus, iebraucamais ceļš sakārtots arī dzīvokļu mājai Kubulos. Tautas un Raiņa māju pagalmos tika izveidoti stāvlaukumi bez melnā seguma. Tautas māju stāvlaukums ir sagatavojis dokumentāciju Balvu novada pašvaldības līdzfinansējuma iegūšanai. Tas arī praktiski viss. Jau pāris gadus novads savā budžetā paredz 10 tūkstošus eiro daudzdzīvokļu māju labiekārtošanai – iebraucamajiem ceļiem un stāvlaukumiem, bet diemžēl nepietiek vien ar ceļu noasfaltēšanu vai šķembu uzbēršanu. Zem katra ceļa ir komunikācijas, kas arī jāsakārto, un tas viss prasa lielus ieguldījumus un līdzekļus.

Pārsvārā daudzdzīvokļu māju pagalmus saviem kārtībā par pašu iedzīvotāju uzkrāto apsaimniekošanas naudu, kā arī izmantojam pašvaldības piešķirto līdzfinansējumu 2020. un 2021.gadā. Lai kaut ko sāktu darīt, vispirms jāsakārto dokumentācija, kuru iesniegt Domei. Noteikti jābūt iedzīvotāju aptaujai, cenu aptaujai no firmām, kuras gatavas konkrēto darbu izdarīt. Vajadzību ir ļoti daudz, taču uzkrājumi mājām diezgan niecīgi,

līdz ar to lieliem un pamatīgiem darbiem finansējuma trūkst. Ja nemaldos, lielākais uzkrājums vienai mājai varētu būt ap 20 tūkstošiem eiro. Bet kas ir 20 tūkstoši eiro mūsdienu apstākļos, kad cenas materiāliem un par darbu pieaug nevis pa dienām, bet pa stundām? Reāli ar mājas apsaimniekošanas uzkrājumu pietiek labi ja trešajai vai ceturtajai daļai no vajadzīgās summas. Piemēram, jumta nomaīnai vai pagalma noasfaltēšanai un sakārtošanai ar visām komunikācijām būtu vajadzīgi vismaz 40-50 tūkstoši eiro. Līdz ar to tie 15 - 20 tūkstoši eiro varētu būt tikai kā starta kapitāls, ar kuru iesākt kaut ko darīt.

Kādu redzu risinājumu? Jāsāk ar pašvaldības aģentūras "San-TEX" reorganizāciju, kur process jau ir iesācies. Šī iestāde jāpārveido par SIA, tad attiecīgi jāsakārto dokumentācija, lai mēs varētu aizņemties bezprocentu kredītu. Vēl viena iespēja iegūt naudas līdzekļus ir "Altum" atbalsta programma daudzdzīvokļu namu atjaunošanai un teritoriju labiekārtošanai. Cik saprotu, drīz no Eiropas Savienības šajā programmā būs pieejams finansējums 31 miliona eiro apmērā. Taču, lai to iegūtu, noteikti būs jāizpilda virkne noteikumu – jāzina, cik ir pieļaujamais parādnieku skaits vienā mājā, jābūt iedzīvotāju piekrišanai, sakārtotai dokumentācijai. Jāsāk ir ļoti

daudziem nosacījumiem, lai kaut kas notiktu un ietu uz priekšu.

Ļoti svarīga ir arī veiksmīga mājas pārvaldnieka, aģentūras "San-TEX" un iedzīvotāju sadarbība. Lai iegūtu finansējumu, daudzviet prasa 89% māju iedzīvotāju piekrišanu, kas ir praktiski neiespējami. Manuprāt, reāls cipars būtu 51 - 70%. Pieredze liecina, ka cilvēki ir dažādi. Iedzīvotāji pastkastītēs saņem aptaujas lapas par darāmajiem darbiem, bet, kad pienāk laiks apkopot rezultātus, saprotu, ka jāiet un jāatgādina vēlreiz. 10-15% ir aktīvi un iesaistās, pārējie *jākustina*, ar viņiem jārunā un jāstāsta, cik tas ir svarīgi. Manuprāt, kvalitatīva māju siltināšana ir vienīgais labais risinājums, kā visu sakārtot. Biju aizbraukusi pieredzes braucienā uz Alūksni, kur pašvaldība daudzdzīvokļu māju sakārtošanai atvēl daudz vairāk līdzekļu. Uzskatu, ka arī mums jāpārņem šī prakse un jākāpina finansējums, jo līdzšinējie 10 tūkstoši eiro gadā no budžeta līdzekļiem ir ļoti maz. Lai kaut ko varētu sakārtot, būtu jābūt vismaz 40-50 tūkstošiem. Par to, ka daudzdzīvokļu māju pagalmu jautājums patiešām aktuāls, liecina fakts, ka teju visas partijas priekšvēlēšanu programmās akcentēja šo problēmu un solīja rast risinājumu. Līdz pilnīgai sakārtošanai vēl tāls ceļš ejams, bet tas noteikti ir jādarā.

Vai būs pozitīvas pārmaiņas, parādīs tuvākie gadi

ĒRIKA MŪRNIECE, Balvu pilsētas iedzīvotāja

Lai arī savā viedoklī par tēmu, kas ir aktuāla daudziem balveniešiem, galvenokārt dalos kā Balvu pilsētas iedzīvotāja, daudzdzīvokļu mājas Baznīcas ielā 14 pirmajā stāvā jau 12 gadus atrodas arī man piederošs veikals. Arī pagalma ceļš gar šo un blakus esošajiem daudzdzīvokļu namiem ir kritiskā stāvoklī, tas ir izdangāts vienās bedrēs, bet lietus laikā – dubļains un pielijis. Turklāt, šķiet, šis ceļš nav piedzīvojis remontdarbus jau kopš tā uzbūvēšanas. Līdz ar to, lai kaut nedaudz uzlabotu ceļa stāvokli vietās, kur pārvietojas cilvēki, nereti nākas iztikt pašu spēkiem, uzstādot improvizētas laipiņas, uzberot šķembu

kārtiņu vai smiltis. Tomēr tas viss ir īslaicīgs risinājums, kas pamatā problēmu neatrisina. Tā nu mēs visus šos gadus arī dzīvojam. Kāpēc ceļš joprojām nav salabots? Iepriekšējā Balvu novada domes vadība skaidroja, ka remontdarbiem nepietiek līdzekļu. Šobrīd gan parādījusies cerība. Pēc mūsu rīcībā esošās informācijas, sakarā ar domes ēkas renovāciju tuvējo māju pagalmos tiks pārbūvētas apakšzemes komunikācijas, līdz ar to salabojot arī pagalma ceļu. Tā vismaz solīja, pretējā gadījumā pašreizējā situācija nūdien nav iepriecinoša. Atklāti runājot, nav svarīgi, šie darbi notiks tādēļ, ka sliktā tehniskajā stāvoklī esošais ceļš sagādā neērtības māju iedzīvotājiem, vai arī tikai tā iemesla dēļ, ka sakarā ar domes ēkas renovāciju citādāk nemaz nevar. Galvenais, lai lietas kust uz priekšu!

Jāteic, pagalma ceļš gar daudzdzīvokļu māju Baznīcas ielā 14 un blakus esošajām mājām ir viens no kritiskākajiem Balvos, bet kopumā šajā ziņā situācija nav iepriecinoša visā pilsētā. Kad ir pamatīgas lietusgāzes, vēl krietni bēdīgāka situācija ir Turgus ielā, kur acīmredzot nepieciešami notekūdeņu sistēmas remontdarbi. Protams, nevienam nav noslēpums, ka daudzdzīvokļu mājām ir arī daudz un dažādu citu saimnieciska rakstura problēmu. Diemžēl nereti arī daļa māju iedzīvotāju uztraucas tikai par to, kas pašam tuvāks. Proti, to, kurš dzīvo pirmajā stāvā, uztrauc tikai mājas pamati, bet cilvēkam, kuram

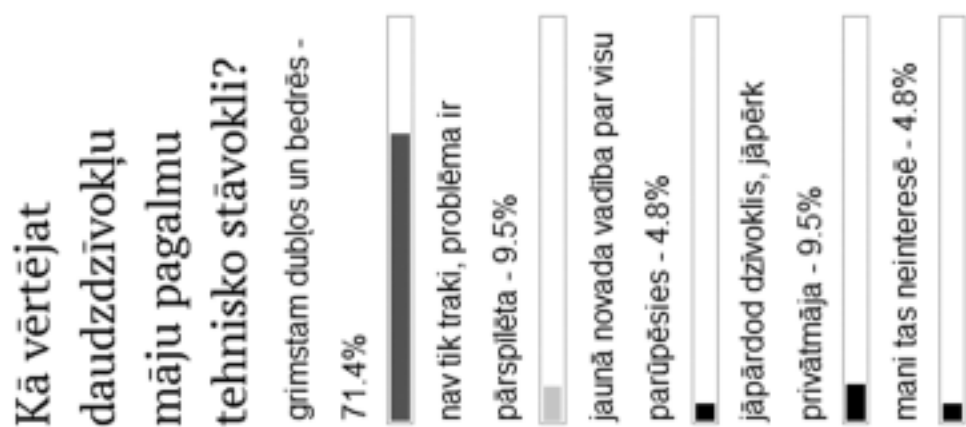
dzīvoklis ir piektajā stāvā, domā tikai par ēkas jumta stāvokli. Mēs mēdzam aizmirst, ka visi kopīgi dzīvojam daudzdzīvokļu mājā. Ar to ir jārēķinās. Piemēram, cilvēki, kuri dzīvo privātmājā, nedomā taču tikai par jumta labošanu, bet iespēju robežās cenšas uzturēt kārtībā visu sev piederošo īpašumu.

Nupat kā noslēgusies administratīvi teritoriālā reforma un aizvadītas vēlēšanas. Vai četru gadu laikā Balvu pilsētā un visā novadā būs kādas reālas pozitīvas izmaiņas, tajā skaitā daudzdzīvokļu māju pagalmu problēmu risināšanā, pēc šiem četriem gadiem arī varēsīm novērtēt. Jāsaka tā, ka ir jau pagājis pietiekami ilgs laiks un vēlētajus vairs nav tik ļoti viegli aptīt ap pirkstu. Ir pienācis laiks darbiem, jo skaistiem vārdiem vairs neticam! Negribu būt arī ļoti negatīva, bet, ikdienā

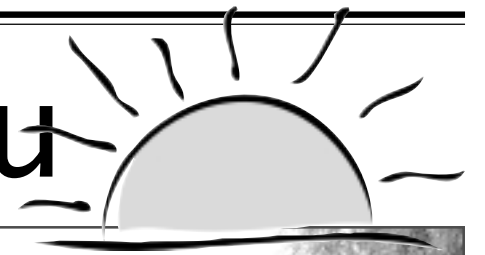
komunicējot ar visdažādākajiem cilvēkiem, var noprast, ka vismaz daļa iedzīvotāju ar dzīvi Balvos jūtas nolemti. Kāpēc tā ir? Uz to pat grūti rast atbildi, bet kaut kas visā šajā mūsu pilsētas pārvaldībā, salīdzinot ar citām pilsētām, acīmredzami nav kārtībā. Varbūt mums nedod, varbūt mēs neprotam prasīt, varbūt mēs nemaz arī neprasām... Ik pa laikam arī prātoju, kādēļ Balvu pilsētā nav renovēta pilnīgi neviena daudzdzīvokļu māja? Saprotams, ka šī jautājuma risināšanā jāiesaistās visiem, tajā skaitā nozīmīgu lomu, protams, spēlē arī paši māju iedzīvotāji. Lai kā arī būtu, šeit mēs atkal varam atgriezties pie tā, ko minēju iepriekš – pie cerības. Jācer, ka turpmāk varēsīm priecāties par pozitīvām pārmaiņām. Vai tā būs? To parādīs tuvākie gadi.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika un A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Sagaida sesto saulrietu

Biedrības "Ritineitis" vadītāja Maruta Castrova pāris stundas pirms sestā brīvdabas koncerta "Mūzika saulrietam" apstiprināja, ka gaidāma saulaina diena. "Es to panākšu," viņa jokoja. Jāsecina, ka neizpalika kārtīga lietusgāze, pēc kuras tik uz tā uzvarēja saulriets. Viņa priecājās, ka ezera krastā notiek dažādas aktivitātes, piebilstot: "Varenais mums ir labvēlīgs."

Kā bez zivīm? Vineta Jurjāne, veidojot ar savu komandu radošu mākslas darbu, sprieda, ka ezera krastā noteikti vajadzīgas zivis. Viņa pavēstīja, ka labai saulrieta sagaidīšanai nepieciešama laba kompānija un labs vīns. "Mēs esam pelnrušķītes, mums pie sirds iet smalkie darbi," piebilda kolēģite Sanita.

Labā kompānija. Daina Mediniece ar savu komandu uzbūra jūgendstila ietvaru saulrietam. Spriežot par saulrieta sagaidīšanu, Daina uzsvēra, ka laba kompānija vienmēr sniedz labu noskaņu: "Mana sirds līkmo jau kopš piektdienas vakara, kad satikos ar savām mīļajām meitenēm. Pēdējo reizi mūsu kopdarbs – lieli gobelēni - pilsētā tapa 2008.gadā, kad Balvos sāku vadīt kursus."

Gatavas palīdzēt nelaimē nonākušajiem. Latvijas Sarkanā Krusta brīvprātīgās Laila Ozoliņa un Līga Ančāne ikvienam interesentam stāstīja, ko darīt, ja notiek, piemēram, rokas apdegums. Atbildot uz provokatīvu jautājumu, kā rīkosies, ja pienāks kāds bravūrīgs jauniešs un lūgs nodemonstrēt mākslīgo elpināšanu, brīvprātīgās atsmēja, ka to prot darīt: "Kursi ir izieti – nu gulies!"

Ciemiņi. Šogad svētku noskaņu veidoja mūziķu apvienība "Vintāža".

Top podi. Keramiķe Elita Eglīte pavēstīja, ka izklaidēs publiku un vienlaikus radīs mākslas darbus.

Divos gados iemācās valodu. Stīvs Ribeiro no Kanādas raiti runāja latviešu valodā, atzīstot, - ja ļoti vēlas, tad valodu var apgūt 2-3 gadu laikā: "Ir forši, ja, dzīvojot šeit, varu komunicēt ar iedzīvotājiem." Lūgts atklāt, kas Latvijai un Kanādai ir kopīgs, Stīvs atgādināja, ka arī Kanādā hokejs ir populārs.

Inese Žuga. Bijusi balveniete "Vintāžā" spēlēja vijoli.

Īpaša diena. Arī Jānis Ločmelis pielika savu roku ezera krasta labiekārtošanā, sametinot speciālu arku. Viņš atklāja, ka 21.augusts ir diena, bez kuras nebūtu bijis viņš: "1971.gada 21.augustā apprecējās vecāki. Ar mammu jau apmeklējam tēva kapiņus."

Trombons, vokāls. "Vintāžas" mūziķis Gatis Supe lepojās, ka ir bijušais balvenietis: "Pirmo reizi spēlēšu uz ezera, turklāt vietā, kur savulaik dzīvoju un mācījos."

Zīmē saulrietu. Māksliniece Olga Reče mudināja zīmēt saulrietu, aicinot ikvienu pievienoties gleznotāju pulciņam: "Vajag jaunas asinis - mūsu pulciņš ir nedaudz sarucis, jo gandrīz divus gadus nestrādājām." Viņa balveniešus mudina būt drosmīgiem, interesantiem un radošiem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Latgales sievietes brīvā dabā

Idejas un pašu uzdrīkstēšanās

Latgales puses sievietes allaž pratušas būt darbīgas un ideju pārpilnas. Tā bija arī šovasar, rīkojot divu dienu pasākumu sieviešu biedrības "Sidrabasa" vadībā Rēzeknes pusē un aicinot uz tikšanos tuvākas un tālākas apkaimes sievietes. Izbrauciens deva iespēju satikt darbīgus cilvēkus un iepazīt cita novada objektus. Nelielam ceļojumam divu dienu garumā atsaucās divi desmiti sieviešu, tostarp arī no Balviem. Par redzēto un uzzināto ieskats fofostāstos.

Dīvaina ēka ar daudziem stūriem

LŪZNAVAS MUIŽA ir atjaunota un viesmīgi uzņem ciemiņus. Savulaik tur bijusi nedzirdīgo bērnu skola, tehnikums, administratīvā ēka, vietējā pamatskola. Tagad no balkoniņa pavaras krāšņs skats uz sakoptu vidi ar rozēm, acis met skatienu tuvējā parka kokos, un ēkai arī cita noskaņa. Kā mēdz būt, šādi nami glabā senus noslēpumus un mazliet neticamus stāstus. Muižas darbinieces stāsta, ka vakaros, sevišķi rudens un ziemas mēnešos, viņas pārņemot dīvainas izjūtas, - dzird čikstam kāpnes un kādu staigājam. Pārņemot nesaprotams iekšējs nemiers, kam nav izskaidrojuma. Iespējams, muižā joprojām kāds saimnieko. Varbūt tas ir senais pārvaldnieks, kuram muižas vēsturiskie saimnieki, kad paši devās prom, uzticēja ēkas pārziņu, bet varbūt ir atgriezies un šeit dzīvo senās muižas īstenā saimniece.

Muižai ir dīvaina arhitektūra - dažāda izmēra logi, te nav nevienas istabas ar pareiziem četriem stūriem, toties mājai ir 64 stūri. Glīti iekārtotās telpas tagad izmanto izstādēm, rīko koncertus, seminārus, saviesīgus pasākumus. Muižā ir trīs greznas guļamtelpas jaunlaulātajiem vai citiem viesiem. Telpas pārsteidz ar oriģinālu iekārtojumu un ļoti greznām tapetēm, kas piemeklētas līdzīgas vēsturiskajām. Vietējie pārliecināti, ka šī ēka stāvēs vēl simtiem gadu, jo ir apbrīnojama tā laika meistarumu izdoma un tehnoloģiskā prasme uzcelt šāda veida namus. Kopš senajiem laikiem saglabājusies un joprojām muižā darbojas, piemēram, iekšējai mitruma savākšanas iekārta.

Saradies daudz modernu keramiķu

Šogad "Pūdņiku skolas" saimniece EVIJA VASILEVSKA Kaunatas pagasta "Akmeņišos" izkurinājusi vismaz četrus cepljus. Māla mīcīšana, pārvēršot tos noderīgos priekšmetos, turpinās arī pēc "Pūdņiku skolas" dibinātāja Evalda Vasilevska aiziešanas mūžībā. Tagad par to gādā dzīvesbiedre. Evija Vasilevska izmanto klasisko atklātas uguns Latgales apdedzināšanas cepli, kāds ir vai katram podniekam. Latgales puses keramiķi brauc ciemos, kurp viņus aicina, un tādus cepljus uzbūvē arī citos Latgales reģionos. Evija gan uzskata, ka tas nav īsti pareizi, jo piekriņ atziņai, ka par keramiķi sevi drīkst saukt tikai tāds meistars, kurš pats prot izrakt mālus, izveidot podus, uzbūvēt cepli, to piepildīt ar traukiem un cepli izkurināt. Taču Latvijā tagad saradies daudz modernu keramiķu, kuri daļu šo prasmju vienkārši nopērk. Latgales īstenie meistari mēdz arī eksperimentēt, podus apdedzinot vienkārši zemē izraktā bedrē, kā tas darīts tūkstošiem gadu pirms mūsu ēras.

Jums viss izdosies!

Māksliniece DACE BALTKĀJE uzskata, ka gleznot var un prot ikviens. Izklaušas neticami, bet šo patiesību sev par lielu brīnumu atklāja arī pasākuma dalībnieces, sākotnēji gan pārvarot neticību un pat bailes ņemt rokās otas vai vēl citāda veida piederumus, jaukt krāsas un likt tās uz papīra. Bet Daces nostāja bija nemainīga: "Jums viss izdosies! Krāsojiet, jo tas palīdz atbrīvot emocijas, galvenais ir nebaidīties. Turklāt krāsas nožūs, ja nepatiks, varēsiet gleznot atkal no jauna. Priecājieties, - gleznot nav dzīvi dzīvot, kur diemžēl pieļautās kļūdas izlabot vairs nevar!"

Dace pati ir profesionāla mūziķe, bet gleznošanai pievērsusies pēc ekonomiskās krīzes valstī, kad palikusi bez ienākumiem. Tad viņa piestrādājusi par modeli Latvijas Mākslas akadēmijā un pie reizes vērojusi, kā strādā topošie mākslinieki. Skatīdamās apjautusi, ka arī pati varētu tā zīmēt un gleznot. Pēc tam izturējusi konkursu, kļuvusi studente un vēlāk arī īstena māksliniece, kas glezniecību labprāt māca arī citiem.

Foto - M. Sprudzāne

Krāsu spēles. Māksliniece Dace mācīja saprast, ka dienas vidū, kad ir daudz gaismas un krāsas izskatās blāvas, parasti neglezno. Toties vakarpusē, kad saule jau pie rietēšanas, daba atklāj piesātinātus un ļoti skaistus toņus. Arī rītos ir burvīgas krāsas, tādēļ vērts piecelties agrāk, lai to redzētu. Mākslas pasaulei piemīt tā lieliskā burvība, ka mēs ne tikai klaji kopējam, bet gleznā vai zīmējumā ieliekam arī kaut ko no sevis.

Foto - M. Sprudzāne

Gleznojam. Tālāk lejā ir Rāzna, un balveniete Inta cenšas ūdens krāsu gammu uzlikt arī uz papīra. Pie reizes var apdomāt, kā Rāznā ķer zušus. "Laukmalu" māju saimnieks, piedāvādams zivju kūpinājumus, stāstīja, ka ezerā gadā ielaižot ap 25 tūkstošiem zušu mazuļu, un tie ļoti labi augot, jo dzīvo tīrā ezerā ar pietiekamu dziļumu, kur vasaras karstumā atveldzēties.

Foto - M. Sprudzāne

Ar pacietību un izturību. Mīcīt māla piku, līdz no tās sanāk bļodiņa vai cits sadzīvē noderīgs trauks, nebūt nav viegli, sevišķi, ja to dara pirmo reizi dzīvē.

Foto - M. Sprudzāne

Viens tomēr vēl ir. Padomju laikos Lūznavas muižā izjauca un izmeta visas septiņas oriģinālās krāsnis un ievilkā centrālapkuri. Taču ir viens senatnīgs kamīns, ko uzmūrēja speciāli vēlāk un iekurina rudens vakaros.

Foto - M. Sprudzāne

Galdniekmeistara talanti. Ciemojoties Ērika Ruhmana saimniecībā, nometnes dalībnieces pārsteidza meistara daudzveidīgie koka darinājumi. Viņš izmantojis pat latvāni, uzmeistarodams no tā penāli zīmuļu glabāšanai.

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne

Pie mums brauc revizors

“Viedā Ciema” sadzīves ēnas puses

Turpinot apmeklēt Balvu novada pagastus, novada vadība 18.augustā ieradās BRIEŽUCIEMĀ. Vizīte nenotika pēc pagastu nosaukumiem alfabēta secībā, kā tika gaidīts. Izskaidrojums pavisam vienkāršs - Bērziņi pagastu novada vadība apciemots vienlaikus ar skolas izvērtēšanu gatavībai jaunajam mācību gadam.

Briežuciema pagastā vadība tikās ar pagasta pārvaldes vadītājas pienākumu izpildītāju AINU LOGINU. Klātesoši sarunā bija arī tautas nama vadītāja Zīta Mežale, saimniecības pārzinis Dainis Keišs, santehniķis Pēteris Fjodorovs, feldšeru punkta vadītāja Biruta Pundure. Izteikt savas domas bija ieradies arī Briežuciema centra iedzīvotājs Aivars Pavārs. No novada domes sarunā piedalījās domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, viņa vietniece Sandra Kapteine, izpilddirektore Daina Tutīņa un viņas vietnieki Tamāra Locāne un Jānis Bubnovs. “Esam saņēmuši pārmetumus, ka braucam pilnīgi vai svīta, ka mums nav ko darīt. Kad būsime apskatījuši visu, tad arī vieglāk būs saprast, kas ir kas. Vadībai kaut reizi jāapmeklē pagasts, kas atrodas novada teritorijā,” teica S.Maksimovs. Tās sakot, labāk vienreiz redzēt, nekā divreiz dzirdēt. Turpmāk pagastu lietas būs viņa vietnieces S.Kapteines ziņā, tāpat viņai palīdzēs arī izpilddirektore vietnieki. Savukārt izpilddirektore D.Tutīņa centās noskaidrot, kādu pagasta problēmu risināšanai būs nepieciešams ieplānot finansējumu nākamā gada budžetā.

Briežuciemā veļasmašīnas dūc naktīs

Šogad jūnijā paziņoja pirmos 12 ciemus Latvijā, kas ieguvuši atpazīstamības zīmi “Viedais Ciems”, tostarp arī Briežuciems. Briežuciemā saglabā seno amatu tradīcijas, notiek daudz un dažādi pasākumi, vārdu sakot, dzīvo viedī. Taču aiz ‘dzied un dejoj’ izkārtnes slēpjas arī praktiskās dzīves nebūšanas, kā noskaidrojās amatpersonu tikšanās laikā pagasta pārvaldē.

Īsi pirms tikšanās novada dome saņēmuši iesniegumu no Briežuciema iedzīvotājiem par ūdensapgādes un kanalizācijas problēmām ciemā. Kopš pavasara centra dzīvojamās mājās ūdeni saņem nepietiekošā daudzumā. “Agrāk bija skola, bija vairāk iedzīvotāju, bet ūdens pietika,” piebilda Z.Mežale. Savukārt klātesošais daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājs A.Pavārs situāciju raksturoja vārdiem: “Kad pa nakti visi sakurbulē veļasmašīnas, pamēģini pagulēt.” Arī kāds iedzīvotājs, kurš no centra dzīvo aptuveni kilometra attālumā, lapiem ūdeni ved ar mucu, jo tik daudz un tālu tas nenonāk. Saimniecības pārzinis D.Keišs situāciju skaidroja ar to, ka ūdensapgādes sistēma savu laiku nokalpojusi, atdzelžošanas nestrādā vispār, nav spiediena. Problēmu risina. Sākotnēji iepirkumā uzvarējis firma nav pārinteresējusies par jaunās atdzelžošanas iekārtas izmēriem un rezultātā tā nav derējusi. Tagad šo darbu uzņēmusies firma “Ūdens Energija”, kas jau veikusi vajadzīgos mērījumus, tādēļ, cerams, rezultāts būs.

Ciemā darbojas arī attīrīšanas iekārta. Kad sāka veidoties novadi, pagasts saņēma līdzekļus un vecās - sovhoza laiku - attīrīšanas iekārtas atjaunoja. Līdz tam tās bija pamestas novārtā, notekūdeņi pludoja pa grāvi. Tagad visas ciema mājas pieslēgtas pie kanalizācijas, pat *livānietes*. Taču notekūdeņu sistēma arī novecojusi un nedarbojas, kā vajadzētu, - jauda par lielu, līdz ar to par lielu ir arī elektrības patēriņš, katru gadu iekārtās nepieciešams atjaunot dūņas. Šis problēmas risinājums varētu būt nākotnē, kad lems par novada jauno budžetu.

Arī skaistums maksā naudu

Sarunā par ūdensapgādi ciemā kāds iebilda, - ja nav ūdens, jāiet uz diķi! Pagasta feldšere B.Pundure to uztvēra nopietni un turpināja: “Ļoti vērtīgi būtu, ja mēs to diķi iztīrītu.” Tam piekrita arī saimniecības pārzinis, piebilstot, ka diķis aug ciet, kaut arī tiek uzturēts. Diķi ir iesējušās ezera niedres, krasti aizaug ar sūnu. Par to pārliecinājās arī novada darbinieki, dodoties aplūkot centra teritoriju. Novada vadība iegriezās pagasta bibliotēkā, amatu darbnīcā, feldšerpunktā. Feldšerpunkta vadītāja, kura Briežuciemā nostrādājusi jau 30 gadus, norādīja uz to, ka iedzīvotāji būtu pelnījuši vizuāli pievilcīgākas telpas, tāpat uzbrauktuvi pie ieejas, domātu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Savs sakāmais bija arī tautas nama vadītājai Z.Mežalei. Kultūras dzīvi, kas Briežuciemā ir aktīva, apgrūtināta tas, ka pagastam nav sava transporta. Mazāks skaits pašdarbnieku izbraukumos dodas ar savām personīgajām automašīnām, toties, ja braucēju vairāk, nepieciešams autobuss. Briežuciemiešiem šādos gadījumos ieteikts

Profesionāla saruna. Tikšanās laikā starp novada domes vadību un pagasta darbiniekiem risinājās profesionāla saruna, piemēram, kāds ir dzelzs sastāvs ūdenī, ar ko centralizēti apgādā ciema mājas, kādu trimmeri pirkt, lai tas kalpotu pēc iespējas ilgāk, utt. Visi novada pārstāvji pirms tam ir strādājuši pašvaldībās un zina *drēbi*.

kooperēties ar Lazdulejas pagastu, bet arī viņiem jāved skolēni un jākārtoti pašiem savas darīšanas. Pēdējos gados sakarā ar pandēmijas ierobežojumiem izbraucieni gan bijis mazāk. Bet jādoma perpektīvā! Dzīvojot uz vietas, pamanītas arī lietas, ko derētu uzlabot, padarīt vizuāli pievilcīgākas, piemēram, tautas nama fasādi, durvis. “Visus gadus labos laika apstākļos tautas nama priekšā notika pasākumi, bet pēkšņi kādā fotogrāfijā ieraudzīju un atjēdzu, - kāda izskatās tā siena, kādas durvis!” secināja Zīta. Viņa atzina, ka ļoti gribētos pievilcīgāku tautas nama fasādi, kā arī nomainīt durvis, kas ir ne tikai vizuāli nepievilcīgas, bet caur tām telpās nāk arī aukstums. Taču līdz šai vēlmei rast finansējumu traucējušas tās pašas nelaimīgās *ūdens lietas*.

Pašvaldības mājas un saimniekošanas sikumi

Briežuciemā ir četras daudzdzīvokļu mājas ar skaistiem nosaukumiem: “Ozoliņi”, “Briežuciems”, “Diķmalas” un “Gundegas”, kurās privatizēti tikai nedaudzi dzīvokļi, pārējie pieder pašvaldībai, un iedzīvotāji tos no pašvaldības irē. Vienu no mājām, kur atrodas pašvaldības un citas iestādes, apkurina centralizēti, apkures jautājums šajā mājā savulaik atrisināts ar

biedrības palīdzību. Taču ģimeņus uztrauc citas problēmas. A.Pavārs no šīs mājas, kurš bija ieradies uz tikšanos ar novada vadību, puda, ka katru gadu dzīvokli jātaisa remonts, jo pa bloku šķirbām telpās sūcas ūdens. “No rīta piecelies un vispirms izsmel no virtuves ūdeni,” viņš teica. Viņaprāt, ēkas lielākā problēma ir sienas. Pirms pāris gadiem šķirbas sienās aizspaklētās, tad kādu laiku bijis miers. Arī kaimiņam stāvu augstāk logu rāmji sapuvuši, tādēļ lietut tek pa logiem iekšā blokos. Ģimeņi uzsvēra, ka ģimeņi līgums paredz, ka ģimeņam dzīvoklis jāremontē trīs gados, bet tas ir kosmētiskais remonts. Kā būt ar kapitālo, pie kura pieskaitāma, piemēram, logu noma? Novada pārstāvji skaidroja, ka tādos gadījumos ģimeņu uz laiku atbrīvo no ģimeņ maksas vai to samazina. Varianti ir! Virietis informēja arī, ka viņam dzīvokli karsti, bet citi staigā *puķaīkās*. “Esmu pateicis, ko gribēju,” viņš secināja, atstājot tikšanās telpu.

Novada pārstāvji ar pagasta darbiniekiem pārrunāja arī citus praktiskus jautājumus, piemēram, cik daudz un kāda tehnika, transporta līdzekļi ir pagasta rīcībā, kādu trimmeri zāles pļaušanai labāk pirkt, kā tiek uzturēti pašvaldības ceļi, cik darbinieku pašvaldībā strādā pilnu slodzi, cik ir nepilna laika darbinieki, cik kapsētu ir pagasta teritorijā utt.

Top vēstures istabas

Apmeklējot Briežuciema pagastu, Balvu novada vadība un izpilddirektori iepazīs arī ar pagasta pārvaldes telpām. Tagadējā pārvaldes ēkā pirms slēgšanas atradās skola. Šajās telpās plāno iekārtot vēstures istabas. Savā iecerē ar ciemiņiem dalījās bijušās Briežuciema skolas skolotāja VALENTĪNA KAŠA. “Esmu literāte, bet mani ļoti interesē vēsture,” viņa teica.

Slēgtās skolas telpās saglabājusies daļa materiālu, kas liecina par skolas dzīvi. Goda un Atzinības raksti, kausi ir tikai maza daļiņa, kas parāda, cik izcila bija Briežuciema skola un kādi bija skolēni un skolotāji. “Arī skolotāji neviens tad nekurnēja un neteica: a par burtnīcām man nav (nemaksā par labošanu), a par šito man nav un par to vēl man nav. Priecājāties, ka te ir darbs, te ir skola. Strādājām apvienotajās klasēs, un neviens neuzskaitīja, kā man nav. Viss tika atdots skolas darbam un bērniem,” secināja skolotāja.

Aicinot ciemiņus aizdomāties par izglītības politiku laukos, V.Kaša puda pārdomas par tagadējo Izglītības ministrijas nostāju, - jo lielāka klase, jo labāki rezultāti! Par kādu individualitāti te var runāt! Kāds individuālais darbs, ja klasē ir 25 bērni?! Ja visi var sekot līdzi, labi, bet, ja kādam iet sliktāk, viņš arī paliks atpalicējs, jo skolotājam nebūs laika pieiet un palīdzēt, lai kā to gribētu. Vietējā feldšere piebilda, ka uz Briežuciema skoliņu atnāca sekmēs vājāki bērni, bet šeit sāka mācīties labāk.

Skolotāja rosināja uz pārdomām novada vadību, vai

Dāvina grāmatas. Ciemiņiem Valentīna Kaša dāvināja savu grāmatu par Balvu novada represētajiem, piebilstot, - ja klātesošajiem zināms vēl kāds represētais, kurš vēl ir dzīvs, bet par viņu nav rakstīts grāmatā, dod viņai ziņu.

Briežuciemā nevajadzētu atjaunot pirmsskolas izglītības iestādi, kā tas ir Vectilzā, kur par to tika padomāts, slēdzot skolu. Briežuciemā aug bērni, šeit dzīvo un saimnieko jauni cilvēki, kuriem perspektīvā arī būs bērni. Dzīvē viss plūst un mainās.

Skolotājai vēstures istabās trūkst padomju laika skolēnu formas tērpa. Varbūt kādam ir saglabāties? Tautas nama vadītāja Z.Mežale izteica priekšlikumu, vai šo nevajadzētu darīt zināmu masu saziņas līdzekļos, ko “Vaduguns” arī labprāt pilda.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Apsveicam!

Pie vīra izgāja mammās šūtajā kāzu kleitā

23.jūlijā Lāča dārzā gredzenus mija un viens otram mūžīgu mīlestību solīja tilžēniete LĪGA BLAUMANE un vectilžēnietis KRISTAPS MIKELSONS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Kristapa māsa ar topošo vīru – Sintija Hanzena un Jānis Zelčs.

Nākamgad martā apritēs pieci gadi, kopš Līga un Kristaps dzīvo kopā, bet par iepazīšanos viņi īsumā teic tā: "Laikam dzīvē viss notiek tā, kā tam jānotiek. Un ne bez likteņa pirksta pieskāriena." Par kopā būšanu Līgai un Kristapam jāpateicas Līgas audzētāvam, kurš abus iepazīstināja. Tolaik jaunajai sievietei bija grūts dzīves periods. Atgriezies no Zviedrijas, kur viņa kādu laiku dzīvoja un strādāja, Līga devās uz Tilžu pie mammās un saviem bērniem. Šis brauciens izrādījās liktenīgs, jo vienās svinībās Tilžā viņa sastapa savu nākamo vīru. "Neslēpšu, ka Kristaps iepatīkās no pirmā acu skatiena. Un, kā vēlāk izrādījās, arī es viņam. Sākām draudzēties, un drīz vien jau dzīvojām kopā turpat pie manas mammās Tilžā," atklāj Līga. Aizpagājušogad kādā skaistā dienā viņa saņēma Kristapa bildinājumu. Tas bija ļoti pārdomāts un īpašs. No mazām, iedegtām tējassvecītēm līdz pat viesistabas vidum Kristaps bija izveidojis celiņu. Istabas vidū Līgu gaidīja skaists ziedu pušķis un saderināšanās gredzens. Viņai atlika vien atbildēt uz Kristapa uzdoto jautājumu: "Vai kļūsi par manu sievu?" ar pārliecinošu: "Jā!" Līga mīļotajam vīrietim atbildi parādā nepalika un pagājušajā gadā Kristapam dzimšanas dienā uzdāvināja gredzenu. Beidzot bija pienācis laiks domāt par kāzām!

Jaunlaulātie atklāj, ka pagājušogad kāzu plānus izjauca Covid pandēmija un stingrie ierobežojumi, bet šogad viņi saprata, ka ilgāk šo brīdi atlikt vairs nevēlas: "Gribējām laulību ceremoniju baznīcā, taču, lai to īstenotu, jāiziet garš un ilgs process. Tādēļ nolēmām, ka vispirms sarakstīsimies dzimtsarakstu nodaļā, bet nākamgad stiprināsim savu laulību arī baznīcā."

Tā, pavisam nemanot, pienāca kāzu diena. Līga atminas, - kamēr nebija uzvilksusi kāzu kleitu, nekādu īpašu savīļojumu neizjuta. Viss mainījās, kad pēc skaistās līgavas, asarām acīs, ieradās Kristaps. Satraukums mijās ar prieku, jo šī bija viņu abu diena, par kuru sapņoja jau sen. "Esam laimīgi, ka viss izdevās, kā plānojām. Pēc ceremonijas Lāča dārzā izbraucām septiņus tiltus, pabijām pudeļu dārzā Litenē, pēc kā ar saviem kāzu viesiem un pasākuma vadītāju devāmies uz viesu namu Balkanos. Mūsu baltajā dienā bija pilnīgi viss – mičošana, atrakcijas, atjautības uzdevumi, laba kāzu vadītāja un tikpat labs muzikants. Kāzu viesi mums sarīkotajos pārbaudījumos brīnījās, cik ļoti labi viens otru pazīstam. No 30 uzdotajiem jautājumiem tikai uz 2-3 atbildējām nepareizi. To apliecināja arī vedēju sarīkotais uzdevums, kurā vienam no māla bija jāizveido vāciņš, otram - cibiņa. Lieki teikt, ka arī tas izdevās perfekti - pēc izmēra," atklāj Līga un Kristaps.

Tagad, kad pēc kāzām pagājis teju mēnesis, Līga priecīga atklāj, ka viņai ir pats labākais vīrs un pats labākais tētis abiem dēliem. Bet vislielāko paldies par izdekušos kāzu dienu Līga teic mammai, kura parūpējās par to, lai meita savā baltajā dienā būtu visskaistākā līgava pasaulē. "Tieši tā arī jutās, jo kāzu dienā mugurā ģērbu mammās šūto līgavas kleitu. Arī par priekšautiņu un aubi mičošanai parūpējās viņa. Tas patiešām man lika sajūties īpašai," atzīst jaunā sieva.

Pēc kāzām jaunlaulātie turpina ierasto ikdienas ritmu un dzīvi Balvos. Kristaps strādā, savukārt Līga pagaidām ir mājāsaimniece. Pēc kāzām viņi plānoja doties izbraucienā pie jūras divatā, taču dažādu apstākļu dēļ tas neizdevās. Lai vai kā, jaunlaulātie degunu nenokar, jo zina, ka viņiem viss vēl priekšā. "Gan jau aizbrauksim nākamgad, kad salaulāsimies Balvu Romas katoļu baznīcā. Nākamgad vēlas precēties arī mūsu vedēji, savukārt pagājušajā gadā kāzas bija vīra brālim un mātai. Tā sanācis, ka pēdējā laikā mēs pa kāzām vien," priecīga secina Līga.

Jaundzimušie

13.jūlijā pulksten 11 piedzima puika. Svārs - 4,280kg, garums 62cm. Puisēna mamma Dagnija Vaickovska dzīvo Balvos.	Meitenītes mamma Laila Mieriņa dzīvo Alūksnē.
16.jūlijā pulksten 6.05 piedzima puika. Svārs - 3,805kg, garums 55cm. Puisēna mamma Solvīta Popovska dzīvo Vecumu pagastā.	17.jūlijā pulksten 11.53 piedzima puika. Svārs - 2,905kg, garums 49cm. Puisēna mamma Svetlana Podmošina dzīvo Balvos.
16.jūlijā pulksten 15.18 piedzima meitenīte. Svārs - 3,715kg, garums 56cm.	18.jūlijā pulksten 16.10 piedzima meitenīte. Svārs - 3,550kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Una Buža dzīvo Alūksnē.

Jūlijā

Reģistrēti mirušie

BALVU NOVADĀ
Baltinavas pagastā
Marija Ločmele (1949.g.)

Balvu pagastā
Zinaida Ļvova (1933.g.)
Ādolfs Mačs (1943.g.)

Bērzkalnales pagastā
Milda Laicāne (1927.g.)

Briežuciema pagastā
Andris Pundurs (1972.g.)

Krišjāņu pagastā
Jānis Zālītis (1946.g.)

Kubulu pagastā
Olģerts Ubags (1938.g.)

Lazdukalna pagastā
Valentīns Višņakovs (1980.g.)

Pēteris Zizlāns (1933.g.)

Rugāju pagastā
Jānis Baronskis (1971.g.)

Tilžas pagastā
Jevgenijs Grigorjevs (1946.g.)
Aldonija Jansone (1934.g.)
Biruta Ziberģa (1939.g.)

Vecumu pagastā
Juris Bukovskis (1949.g.)

Viļakas pilsētā
Jānis Kozlovskis (1938.g.)
Nina Gorbačova (1928.g.)

Balvu pilsētā
Vjačeslavs Boborikins (1946.g.)
Vjačeslavs Čujevs (1945.g.)
Vilberts Liepiņš (1932.g.)

Vladimirs Mirza (1957.g.)
Sandis Pundurs (1989.g.)
Velģa Rubuģeva (1963.g.)
Zina Šūpulniece (1927.g.)
Velta Vilciņa (1946.g.)
Ausma Zariņa (1942.g.)
Antoņina Avotiņa (1949.g.)

Citos novados
Inese Beinaroviča (1974.g.)
Ģirts Gavrilko (1974.g.)
Normunds Milniņš (1969.g.)

Gadījums Baltinavā

Vai atrastu šļirci var nodot ekspertīzei?

Pirms aptuveni divām nedēļām kāda baltinaviete atrada zemē nomestu šļirci. Tik mazā apdzīvotā vietā tā nav gluži pierasta ikdiena. Iedzīvotājam šajā sakarā radies arī jautājums.

"Ja kāds ar šļirci netišām sadursies..."

Baltinavas iedzīvotāja par atradumu publicēja arī ierakstu sociālajā tīklā "Facebook": "Mīļie baltinavieši! Jūs laikam esat jau galīgi... Atvainojos, varbūt to arī paveicis cilvēks, kurš nedzīvo Baltinavā, bet nu ko šādu nesavākt aiz sevis ir jau par traku. Lai arī ko tu esi laidis no šī sev iekšā, bet atstāt šļirci mētājamies zemē (pie jaunā tiltiņa, kur salīna dīķi) nūdien nevajag. Esiet atbildīgi! Bērni taču visur skraida un daudz ko mēdz paķert rokās. Iedomājies sekas, ja kāds ar šļirci netišām sadursies. Infekcijas vai cita nelaime no tā visa garantēta! Atridot šļirci, arī iedomājies, vai to var nodot attiecīgai iestādei pārbaudei ekspertīzē, lai noskaidrotu, kas šļircē bija iekšā? Domāju, ka atbilde uz šo jautājumu kādam varbūt varētu noderēt arī turpmāk."

Ja ir aizdomas uz konkrētām personām

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē laikrakstam "Vaduguns" pastāstīja, ka nepieciešamības gadījumā ekspertīzes tiek veiktas krimināllietu un arī administratīvo lietu ietvaros. Savukārt, ja cilvēks, piemēram, atrod šļirci, bet viņam nav

aizdomu uz kādām personām, kuras ar to varētu būt veikušas konkrētas darbības (piemēram, narkotisko vielu ievadīšanai organismā), tad Valsts policija šādu gadījumu izvērtē tikai kā atkritumu izmešanu tam neparedzētā vietā. Līdz ar to šādās situācijās ekspertīzes netiek veiktas. "Diez vai ekspertīzes tiks veiktas arī gadījumos, ja iedzīvotājs, neesot pamatotām aizdomām uz konkrētām personām, ar šādu lūgumu vērsīsies arī kādās medicīniskajās laboratorijās. Jāņem vērā arī tas, ka kopumā izlietotu un izmetu šļirci netrūkst. It īpaši tas raksturīgi lielpilsētās, tādēļ objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams veikt ekspertīzes katram šādam atrastam priekšmetam. Turklāt pavisam reāla ir iespēja, ka pamatojums izmestai šļircei ir pavisam sadzīvīgs un nav saistīts ar potenciālām nelikumībām, lai gan, protams, šādus priekšmetus nekādā gadījumā nedrīkst vienkārši nomest zemē. Tajā pašā laikā atgādinām, ka jebkuram iedzīvotājam, atrodot tamlīdzīgas lietas, kas rada pamatotas aizdomas un uztraukumu, ir tiesības izsaukt Valsts policijas darbiniekus. Likumsargi ieradīsies notikuma vietā, uzklāsis iedzīvotāja skaidrojumu un, izvērtējot situāciju un saņemto informāciju, attiecīgi rīkosies. Jebkurā gadījumā saprotams, ka cilvēks, atrodot šļirci, ir uztraucies – it īpaši, ja tas noticis mazā apdzīvotā vietā. Tādēļ šādos gadījumos arī iesakām tamlīdzīgus atrastos priekšmetu pareizi utilizēt, nekādā gadījumā tos neizmetot, piemēram, kopējā atkritumu tvertnē," informēja Valsts policija.

Foto - no personīgā arhīva

Ja publiskā vietā atrod šļirci

To, kā konkrēti rīkoties, ja publiskā vietā atrasta izlietota šļirce, skaidro sabiedriskā labuma organizācija "DIA+LOGS". Proti, to drīkst aiztikt tikai gadījumos, ja jums rokās ir cimdi, vai saņemiet šļirci ar plastikāta plēvi. Pēc tam ievietojiet šļirci tukšā plastmasas pudelē, aizskrūvējiet pudeli un nogādājiet to utilizācijai pie medicīnas atkritumiem. Nekādā gadījumā neatstājiet izlietotu šļirci uz ielas, parkos un neizmetiet atkritumos! Ar to var sadurties citi cilvēki!

Organizācijas "DIA+LOGS" interneta mājaslapā www.diacentrs.lv ikvienam iespējams iepazīties arī ar ieteikumiem, ko darīt pēc saduršanās ar izlietotu šļirci.

Tiesu lietas

Piespriež piespiedu darbus un reālus cietumsodus

Stājušies spēkā spriedumi vairākās krimināllietās par izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem mūsupusē.

Nozog dzīvnieku patversmei saziņoto naudu

Šī gada martā un aprīlī Balvu pilsētā pamatīgi plosījies kāds vīrietis, kurš rezultātā ar reālu cietumsodu notiesāts par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem. Tā šī gada 9., 11. un 26.martā vīrietis veikalos "Labais", "top!" un "AlkOutlet" nozaga kopumā vienu 0,5 litru tilpuma pudeli degvīna "Arsenič", vienu 0,7 litru tilpuma pudeli degvīna "Five Lakes", četras pudeles alus "Cēsu premium" un viena litra tilpuma pudeli viskija "Jim Beam Bourbon". Visu savos sirojumos iegūto garnadzis paslēpa virsdrēbēs un pagāja garām kasēm, nesamaksājot par precēm. Ar to gan vīrietis neaprobežojās. 12.martā ap pulksten 1.03 viņš, būdams alkohola reibumā, ieradās pie SIA "KR5" piederošās ēkas Balvos, kur atrodas SIA "Valdis". Lai iekļūtu šajā veikalā, viņš ar kāju iespēra pa SIA "KR5" piederošās ēkas logu 110,54 eiro vērtībā, to sabojājot. Turpinot savas noziedzīgās darbības, vīrietis tiši sabojāja arī SIA "Valdis" piederošo metāla žoga paneli 23,52 eiro vērtībā un nolauza žoga paneļa stiprinājumu 4,70 eiro vērtībā. Pēc tam viņš ar turpat atrasto ķieģeli izsita SIA "KR5" piederošajai ēkai durvju stiklu, iznīcinot durvju stikla paketi 37,67 eiro vērtībā. Galu galā vīrietis iekļuva veikalā un no tirdzniecības vietas kases aparātiem ne tikai nolaupīja SIA "Valdis" piederošo naudu 176,47 eiro apmērā un trīs drošības uzlīmes (katra viena eiro vērtībā), bet arī pamanījās nozagt 90,99 eiro no biedrībai "Astes un ūsas" piederošās ziedojumu kastītes. Tomēr arī ar to vīrietim nepietika. 5.aprīlī ap pulksten 4.08 viņš ar vēl vienu cilvēku, būdami piedzērušies, caur izsisto durvju stiklu, ko izsita viņa līdzdalībnieks, iekļuva SIA "Bermudi" piederošā veikala "Sala 1" telpās un nolaupīja vienu pudeli alkoholiskā dzēriena "Šmakovka" 6,85 eiro vērtībā, divas pudeles alkoholiskā dzēriena "Hektors" (katra 7,58 eiro vērtībā) un vienu pudeli alkoholiskā dzēriena "White Gold" 10,92 eiro vērtībā.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz vienu gadu, trīs mēnešiem un 24 dienām, piespiedu darbu uz 419 stundām; piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas; uzlikt pienākumu desmit darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai; pilnībā apmierināt cietušo uzņēmumu materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumus un piedzīt no apsūdzētā kompensāciju, kas, saskaitot visu kopā, ir 423,75 eiro. Savukārt viņa kompanjonam, ar kuru vīrietis kopā iekļuva

SIA "Bermudi" piederošajā veikalā, tiesa kā galīgo sodu piesprieda brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem un piespiedu darbu uz 170 stundām.

Glabā nelikumīgu alkoholu ievērojamā apmērā

Persona (laikā no šī gada februāra, pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz šī gada 24.martam) savā dzīvesvietā "Vārpiņās", Žeikaros, Baltinavas novadā, personīgām vajadzībām, pildītu dažāda izmēra traukus, glabāja 32,36 litrus bezkrāsas, caurspīdīgu un etilspirtu saturošu šķidrumu ar rūgšanas blakusproduktiem un specifisku alkohola smaržu. Tā stiprums (spirta saturs) bija no 36,4% līdz 37,9%, kopumā saturot 11,905 litrus absolūtā spirta. Tas, saskaņā ar likumu, atzīstams par ievērojamu apmēru, jo absolūtā spirta daudzums glabātajā nelikumīgajā alkoholiskajā dzērienā sasniedza desmit litrus absolūtā spirta. Tādējādi persona ar savām darbībām pārkāpa Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto, ka personai, kurai nav noteiktas licences, aizliegts uzglabāt alkoholiskos dzērienus bez akcīzes nodokļa markām. Persona savu darbību rezultātā Latvijas Republikai nodarīja arī materiālo zaudējumu 205,24 eiro apmērā, ko veido nenomaksātā akcīzes nodokļa summa.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: apstiprināt vienošanos par vainas atzīšanu un sodu starp apsūdzēto un prokurori un sodīt ar brīvības atņemšanu uz trīs mēnešiem un piecām dienām; pamatojoties uz Krimināllikumu, brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja notiesātais sešu mēnešu pārbaudes laikā neizdaris jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus; uzlikt pienākumu desmit darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā reģistrēties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai; lietiskos pierādījumus – trīs pudeles ar šķidruma atlikumiem, iepakojuma maisu un kannu ar šķidruma atlikumu – konfiscēt un iznīcināt.

Braul dzērumā, bez tiesībām un izvairās no soda

Šī gada 12.jūlijā pulksten 19.31, būdams 2,88 promiļu alkohola reibumā un apzinoties, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas un liegts vadīt transportlīdzekli, persona tomēr sēdās pie stūres un Balvos, pa Bērzpils ielu, vadīja transportlīdzekli, līdz viņu apturēja policijas darbinieki.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: sodīt ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības

uz pieciem gadiem; uzlikt pienākumu desmit darba dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai un uzdot Valsts probācijas dienesta Balvu nodaļai pārraudzīt notiesāto piespiedu darbu izpildes laikā.

Ar Rēzeknes tiesas 2019.gada 1.aprīļa spriedumu, kas stājās spēkā tā paša gada 12.aprīlī, persona bija sodīta ar piespiedu darbu uz 110 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, sešiem mēnešiem un 25 dienām. Tomēr, apzinoties, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesības viņam ir atņemtas un liegts vadīt transportlīdzekli, šis cilvēks šī gada 7.jūlijā pulksten 9.51 Viļākā, pa Eržepoles ielu, vadīja motociklu.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: pilnīgi pievienot šajā spriedumā noteiktajam sodam neizcieto papildsodu un galīgo sodu noteikt piespiedu darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz diviem gadiem, četriem mēnešiem un septiņām dienām; uzdot Valsts probācijas Balvu nodaļai pārraudzīt notiesāto piespiedu darbu izpildes laikā.

Ar Rēzeknes tiesas 2016.gada 10.augusta spriedumu personai bija noteikta brīvības atņemšana uz desmit mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz gadu un sešiem mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz sešiem gadiem. Spriedums stājās spēkā 2016.gada 23.augustā. Neskatoties uz to, notiesātais, izvairoties no tiesas piespriedē papildsoda izciešanas, šī gada 31.maijā ap pulksten 1 Balvos, pa Alejas ielu, virzienā no Rūpniecības ielas uz Dzirnāvu ielu, vadīja transportlīdzekli.

Tiesa apsūdzētajam nosprieda: apstiprināt starp apsūdzēto un prokurori noslēgto vienošanos un galīgo sodu noteikt piespiedu darbu uz simts stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz vienu gadu, vienu mēnesi un divām dienām; uzlikt par pienākumu pieteikties soda izciešanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai un uzdot Valsts probācijas dienesta Balvu nodaļai pārraudzīt notiesāto piespiedu darba izciešanas laikā.

Informē ugunsdzēsēji

Deg māja un šķūnis

Naktī no 19. uz 20.augustu pulksten 1.10 saņemts izsaukums uz Balvu novada Lazdukalna pagastu, kur dega dzīvojamā māja 120m² platībā un šķūnis 30m² platībā. Ugunsdzēsēju glābēju ierašanās brīdī ēkas jau dega ar atklātu liesmu un jumti bija iebukuši. Pulksten 5.37 degšana tika likvidēta.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

*Sākums 1.lpp.

Dzied dvēsele, zvaigznēm piebirusi

Ar Dieva svētību. Rugāju kora dzīvei stiprinājumu dod arī prāvesta Oļģerta Misjūna atbalsts. Koncertam dievnāmā, līdz ar gaismu un skaņu efektiem, bija sevišķi emocionāla nokrāsa. Svētīti iesākās ar aizlūgumu, atgādinot par mūžīgajām vērtībām. Prāvests O. Misjūns Pēterim Sudarovam un visiem dziedātājiem vēlēja sirdsmieru, veselību, izturību un ilgu pastāvēšanu, jo koris ir mūsu lepnums un gods.

Jauktais koris "Vārpa". Rugāju jauktais koris klausītājus iepriecina jau 60 gadus. Aizvadīti neskaitāmi koncerti, koris ir piedalījies Dziesmu svētkos, koncertē tuvākos un tālākos novados. Un svētkos noteikti iederas torte!

Daudz sveicēju. Ziedi, piemiņas veltes, labi vārdi un dziesmas no Baltinavas, Tilžas un Ļaudonas koristiem, taču ne tikai. Apsveikumus lieli un mazi arī izdejoja.

Dzīvesbiedres sveiceni. Dzīvesbiedre Sofija Sudarova pati ir bijusi ilggadēja kora dalībniece. Viņas vēlējumu papildināja vārdi: "To, ko viņam iedevis Visums, dziesma un mūzika, neatņems neviens!"

Koncerta viesi. Koncerta programmu kuplināja Māra un Jāņa Kurševu skanīgās balsis. Māris ir Pētera Sudarova viens no talantīgākajiem kādreizējiem audzēkņiem, bet viņa dēls Jānis ir visai biežs viesis Rugājos, lai koncertētu kopā ar jaukto kori.

Lai dziesma nebeidz skanēt! Otro gadu kopā ar jaukto kori "Vārpa" ir jaunā diriģente Inguna Blauma. "Visi notiek un turpinās!" viņa teic.

Latgales un Latvijas talants. Koristes savu ilggadējo diriģentu Pēteri Sudarovu sveica ar sarkanām rozēm un dedzīgām bučām.

Vadības apsveikums. Kopā ar diriģentu svētku vakarā bija arī Balvu novada priekšsēdētāja vietniece Sandra Kapteine un izpilddirektore Daina Tutiņa. Sandras teiktais: "Esam sagaidījuši šo skaisto koncertu un emocionāli bagāto mirkli, ar ko bagātinātas mūsu dvēseles. Šodien diriģents saņem lielo atzinību par viņa ieguldījumu Rugāju kultūras dzīvē. Varu pateikt tikai milzīgu cilvēkmīlestības pilnu paldies par viņa devumu!" Viņas katrai kora dalībniecei pasniedza pa skaistai baltai rozei.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Atbalsta un mīl. Gadu desmitiem ilgi kopā ar kori bijusi un rūpējusies kultūras nodaļas vadītāja Gunta Grigāne. Viņai spilgtā atmiņā palikuši pirmie lielākie kora svētki, kad kopā ar Jāni Morozu organizējusi kora 35 gadu jubileju. Bet Maiju Blaumu koristi mīļi dēvē par kora omīti, jo viņa ir liels atbalsts jaunajai diriģentei Ingunai, atvedot un sagaidot viņu pēc mēģinājumiem.

Uz skolu!

Jauno mācību gadu klātienē sāks visās izglītības pakāpēs

Jaunajā mācību gadā izglītības ieguves process visās izglītības pakāpēs tiks organizēts klātienē, ievērojot Covid-19 infekcijas ierobežošanas pamatprincipus - regulāru informēšanu, distancēšanos, higiēnu un personas veselības stāvokļa uzraudzību - to paredz Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotie grozījumi noteikumos par epidemioloģiskās drošības pasākumiem Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai.

Mācību process pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpēs

Nodarbinātie skolēni pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē var piedalīties ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, vai ar negatīvu Covid-19 testu. Pirmie testi skolēniem jānodod jau pirms mācību gada sākuma - no 23. līdz 30.augustam. Turpmākā testēšana notiks atbilstoši Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļvietnē publicētajam algoritmam. Tests nav jāveic personām ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu. Testēšanu skolēniem apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem. Izglītības iestādē (izņemot pirmsskolas izglītības iestādes un augstākās izglītības iestādes) testa veikšana notiks sadarbībā ar konkrētu laboratoriju, un izglītības iestādei ir tiesības nodot tai skolēna datus.

Ar izglītības iestādē veikto testu tā derīguma laikā skolēns varēs piedalīties

klātienē interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās un darba ar jaunatni aktivitātēs arī citās izglītības iestādēs.

Bez sadarbspējīga vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta vai negatīva testa skolēns nevarēs piedalīties klātienē mācībās. Vecākiem ir tiesības izvēlēties savam bērnam izglītību ģimenē, kas iespējama no 1. līdz 8.klasei (ieskaitot). Joprojām paliek spēkā nosacījums, ka nepieciešamo formalitāšu kārtošana nav nepieciešams iesniegt ārsta izziņu vai psihologa atzinumu. Vienlaikus svarīgi atcerēties, ka izglītība ģimenē nav attālinātās mācības - par mācību procesu un tā rezultātiem atbildību uzņemas paši vecāki, skolai sniedzot metodisko atbalstu un vienojoties par iegūto zināšanu pārbaudi.

Pirmsskolas izglītība

Nodarbinātie klātienē var piedalīties izglītības procesā ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu vai ar apliecinājumu par Covid-19 negatīvu testa rezultātu. Bērni pirmsskolas izglītībā netiek testēti un nelieto sejas maskas. Maskas var nelietot arī nodarbinātie ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.

Profesionālā izglītība, pieaugušo neformālā izglītība

Nodarbinātie izglītojamie izglītības procesā profesionālās izglītības programmās, tai skaitā profesionālās ievirzes izglītības programmās, kā arī neformālās izglītības programmās klātienē var piedalīties ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu vai ar apliecinājumu par Covid-19 negatīvu testa rezultātu. Audzēkņiem profesionālās pamatizglītības, vidējās izglītības un arodizglītības programmās, kas tiek uzsāktas pēc pamatizglītības ieguves, testēšanas izmaksas sedz no valsts budžeta līdzekļiem. Savukārt izglītojamie, kuri apgūst profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un pieaugušo neformālās izglītības programmas, testēšanas izmaksas sedz par saviem līdzekļiem.

Izglītības iestādes atbildība

Izglītības iestādei ir jānosaka kārtība un konkrēts atbildīgais, kas koordinē un atbild par procesu organizēšanu - par bērnu un nodarbināto testēšanu, skolēnu un citu apmeklētāju plūsmas organizēšanu un kontroli, sadarbspējīgu vakcinācijas

vai pārslimošanas sertifikātu un testēšanas rezultātu pārbaudi, koplietošanas telpu izmantošanu u.c.

Izglītības iestādei jānodrošina regulāra mācību telpu vādināšana atbilstoši izglītības iestādes apstiprinātajam katras mācību telpu individuālajam vādināšanas režīmam.

Ar izglītības iestādē izstrādāto kārtību skola iepazīstina skolēnus, vecākus, nodarbinātos, kā arī pakalpojumu sniedzējus. Izstrādātā kārtība ir jāpublicē iestādes vai dibinātāja tīmekļvietnē.

Mutes un deguna aizsegu lietošana

Klātienē izglītības procesa ietvaros un ārpus tā iekštelpās mutes un deguna aizsegu var nelietot bērni, kuri nav sasnieguši septiņu gadu vecumu un personas ar acīmredzamiem kustību traucējumiem vai psihiskās veselības traucējumiem. Sejas maskas nelieto arī sportisti sporta treniņu (nodarbību) laikā, sporta stundās fizisko aktivitāšu laikā, kā arī atbilstoši mūzikas instrumentu spēles, vokālās mākslas un dejas apguves specifikai.

Mutes un deguna aizsegu mācību telpā nelieto 1.-3.klašu skolēni, bet viņiem maskas jālieto, atrodoties koplietošanas telpās, piemēram, skolas gaitenī. Šāds izņēmums noteikts, jo jaunākā vecuma skolēni vēl tikai mācās mācīties, tostarp apgūst lasītprasmi un attīsta komunikācijas prasmes, savukārt mutes un deguna aizsegu lietošana var to apgrūtināt. Izglītības iestādes vadītājs, izvērtējot epidemioloģisko situāciju,

nepieciešamības gadījumā pieņem ar dibinātāju saskaņotu pamatotu lēmumu par masku lietošanu minētajās klasēs.

Mutes un deguna aizsegu mācību telpā var nelietot arī izglītojamie, kuriem ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

Vienlaikus izglītības iestādei ir jāparedz, kā visi skolēni tiek regulāri informēti par masku lietošanu un higiēnas prasību ievērošanu, jo izglītības iestādes vadītājs, izvērtējot epidemioloģisko situāciju, var pieņemt pamatotu lēmumu par mutes un deguna aizsega lietošanu visiem izglītojamiem.

Augstskolas un koledžas

Koledžas un augstskolās studiju programmas īstenošanā un apgūvē klātienē piedalās personas tikai ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu. Izvērtējot epidemioloģisko situāciju un ņemot vērā studiju programmas specifiku, koledža/augstskolas ir tiesīga pieņemt pamatotu lēmumu par studiju programmas kursa vai moduļa daļu pilnīgu vai daļēju norisi attālināti, nodrošinot studiju kvalitātes līmeņa nesamazināšanos.

Pārejas periodā - līdz 2021. gada 10.oktobrim - klātienē var piedalīties personas arī negatīvu Covid-19 testu, kurš veikts pēdējo 48 stundu laikā.

Augstskolai ir jāapkopo informācija par ārvalsts studējošā ierašanās laiku un uzturēšanās vietas adresi Latvijā. Ja tas iespējams un nepieciešams, sadarbībā ar studējošo augstskola nodrošina viņam iespēju ievērot pašizolāciju.

Darbs ar jaunatni

Darbā ar jaunatni klātienē aktivitātēs piedalās personas ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, kā arī ar negatīvu Covid-19 testa rezultātu. Aktivitātes notiek pēc iepriekšēja pieraksta. Iekštelpās var pulcēties ne vairāk kā 20 jaunieši, un vienam jaunietim ir ne mazāk kā 3m² no pieejamās platības, nodrošinot telpu regulāru vādināšanu. Ārpus telpām nodarbībā var piedalīties līdz 40 jauniešiem. Skolā veiktais negatīvā testa rezultāts dod iespēju piedalīties arī darba ar jaunatni aktivitātēs.

Interešu izglītība, neformālā izglītība

Klātienē interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmās piedalās personas ar sadarbspējīgu vakcinācijas

vai pārslimošanas sertifikātā vai negatīvu Covid-19 testa rezultātu. Skolā veiktais negatīvā testa rezultāts dod iespēju apmeklēt arī interešu izglītības pulciņus un profesionālās ievirzes izglītības programmas. Ja izglītojamais neapgūst pamatizglītību vai vidējo izglītību, bet apmeklē tikai interešu izglītības pulciņus, tad testēšana jāveic patstāvīgi.

Organizējot interešu izglītības, neformālās izglītības un pedagogu profesionālās pilnveides programmas, iekštelpās nevar būt vairāk kā 20 izglītojamie, katram paredzot ne mazāk kā 3m² no pieejamās platības. Ārpus telpām nodarbībā var piedalīties līdz 40 dalībniekiem. Nodarbībām jānotiek pēc iepriekšēja pieraksta, telpas regulāri jāvēdina (mācību telpas astronomiskās stundas ietvaros vismaz 15 minūtes). Minētās prasības neattiecas uz gadījumiem, kad izglītības programma tiek īstenota vienas un tās pašas klases, profesionālās izglītības grupas (kurša) vai pirmsskolas izglītības grupas ietvaros.

Sporta treniņi un sacensības

Interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu audzēkņu sporta treniņi var notikt gan ārpus telpām, gan arī iekštelpās. Telpās vienā treniņgrupā vienlaikus organizēti drīkst pulcēties ne vairāk kā 20 audzēkņi, un vienai personai jānodrošina ne mazāk kā 25m² no apmeklētājiem pieejamās sporta norises vietas telpu platības (publiskas lietošanas peldbaseinā - 15m² no ūdens virsmas platības). Piepildījums telpai, kurā notiek treniņprocess, nedrīkst pārsniegt 20% no maksimāli iespējamā cilvēku skaita, ko pieļauj šo telpu infrastruktūra. Pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības mācību saturā paredzētās sporta stundas gan ārtelpās, gan iekštelpās arī turpmāk var notikt visiem vienas klases izglītojamiem neatkarīgi no to skaita.

Treniņu procesu īsteno, veicot audzēkņu un nodarbināto iknedējas testēšanu. Audzēkņu testēšanu varēs neveikt, ja dalībnieku skaits grupā ir ne vairāk kā pieci. Tāpat Covid-19 testu varēs neveikt personas ar sadarbspējīgu vakcinācijas pret Covid-19 vai Covid-19 pārslimošanas sertifikātu.

Saglabājot pašreizējo regulējumu sporta sacensību organizēšanai, vienlaikus ir paplašinātas iespējas organizētā un kontrolētā viedā organizēt sporta sacensības iekštelpās. Tādējādi, ja tiks ievēroti noteiktie epidemioloģiskie drošības pasākumi, tai skaitā sacensībās piedalās un to norises vietā atrodas tikai personas ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu vai ar apliecinājumu par negatīvu Covid-19 testa rezultātu, kā arī interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmu izglītojamie, kuriem pēdējās nedēļas laikā veiktais Covid-19 tests ir negatīvs, tad šādas sporta sacensības turpmāk drīkstēs notikt arī iekštelpās. Gadījumā, ja sporta sacensībām piedalās un to norises vietā atrodas tikai personas ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, tad šādas sporta sacensības drīkst noteikt bez papildus ierobežojumiem.

Tāpat ir precizēts sportistu minimālais vecums dalībai starptautiskās sporta sacensībās, līdzšinējo 10 gadu vietā to nosakot 7 gadi, tādējādi nodrošināt vienlīdzīgu pieeju salīdzinot ar vispārējo iekštelpu sporta sacensību regulējumu.

Izm sagatavotais noteikuma projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumos Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai"" šī gada 17.augustā apstiprināts valdībā un pieejams MK tīmekļvietnē.

